

Broeigevoeligheid

Voorkom broei in uw graskuil

Een broeiende kuil, we hebben er allemaal wel eens mee te maken. Maar u kunt zelf veel doen om de verliezen door broei te voorkomen. Een handig hulpmiddel is het kengetal Broeigevoeligheid op uw voederwaardeverslag.

Broei is het proces in de kuil waarbij gisten waardevolle stoffen uit de kuil afbreken. Vooral herkenbaar is de warmte die vrijkomt. Is het verschil in temperatuur tussen kuil en buitentemperatuur meer dan 10°C, dan spreken we van broei.

Meer broei bij droge kuilen

Het broeiproces brengt behoorlijke uitkuilverliezen met zich mee. Broei ontstaat vooral wanneer de kuil onvoldoende is geconserveerd. Luchtdicht inkuilen is een belangrijke basisvoorwaarde om broei te voorkomen. Doordat kuilen de laatste jaren steeds droger en hoger worden, komt broei na het openen van de kuil vaker voor.

Verliezen voorkomen

Het kengetal broeigevoeligheid van Eurofins Agro vertelt u of de omstandigheden in uw graskuil wel of niet gunstig zijn voor broei, wanneer u de kuil opent. Bij broeigevoeligheid tussen de 35 en 50 is de kuil gevoelig voor broei; bij een resultaat boven de 50 is de kuil zéér gevoelig. Is uw kuil gevoelig voor broei, neem dan maatregelen om uitkuilverliezen te voorkomen of te verminderen:

- Kuilafdekking verzwaren (minder zuurstof in de kuil)
- Voersnelheid verhogen, door het rantsoen te wijzigen
- Broeigevoelige kuil in de winter voeren
- Broeiremmer gebruiken bij uitkuilen

Een broeiende kuil kun je voorkomen

In een goed geconserveerde kuil zetten melkzuurbacteriën suikers om in melkzuur. Hierdoor daalt de pH. Wanneer de pH laag genoeg is, stagneert de activiteit van de melkzuurbacteriën. Er is een evenwichtssituatie ontstaan, het bacterieleven komt tot stilstand. Om broei te voorkomen is het belangrijk de omstandigheden voor de melkzuurbacteriën te optimaliseren. Door hoge droge stofgehalten en lage hoeveelheden zuren zijn kuilen gevoeliger voor broei.

Johan Sleumer

‘Goed inkuilmanagement beperkt de kans op broei’, stelt Johan Sleumer uit Lochem. ‘En als het toch mis dreigt te gaan, kun je spelen met de hoeveelheid ruwvoer die je uithaalt.’

“Minder broei met
aangepast uitkuilen”

Een kuil met 66% droge stof voert Sleumer in de zomer aan zowel melkkoeien als jongvee. ‘Dan blijft de voersnelheid hoog genoeg en is de kans op broei beperkt.’

De attenteringen voor broeigevoeligheid op de analyseverslagen van Eurofins Agro gebruikt hij goed. ‘Als ik een blok uithaal van een broeigevoelige kuil, voel ik direct aan de achterkant of het warm is. Alleen bij een koud oppervlak haal ik in de winter voor zeven dagen voer uit. Bij een lichte temperatuursverhoging doe ik dat maar voor drie of vier dagen, anders gaat het zeker broeien. De voersnelheid kun je niet veranderen, de manier van uithalen wel.’

Johan Sleumer (rechts op foto), **Lochem:**
55 melkkoeien
30 ha gras- en maïsland
Voersysteem: uitkuilen met kuilvoersnijder;
doseren met blokkendoseerwagen

Tips voor een goede graskuil

Wat betekent dat wanneer u een graskuil maakt?

- Het goede maaimoment kiezen (de zon zorgt voor suikerrijk gras, dus niet te snel maaien na een natte periode)
- Goed voordrogen (niet te kort, maar ook zeker niet te lang, pas ook op voor te droge kuilen)
- Bij lage (niet te hoge) temperatuur inkuilen (in de ochtend)
- Juiste inkuilmethode kiezen (gehakselde kuilen zijn meestal beter aan te rijden en conserveren sneller doordat de bacteriën een groter oppervlak ter beschikking hebben)
- Goed aanrijden (de dichtheid zo groot mogelijk maken, liefst laagjes op de kuil lossen en deze goed aanrijden)
- Inkuilmiddel toepassen (als de omstandigheden ongunstig zijn voor goede conservering)
- De kuil direct na het inkuilen luchtdicht afsluiten (zwarte afdekking gaat broei tegen)

Samenvatting

- Slechte conservering van graskuilen werkt broei in de hand
- Droog gras, meer dan 50% droge stof, en gras met veel eiwit conserveren het slechtst
- Azijnzuur is een goede broeiremmer, maar komt minder voor in een droge kuil

